

Møte for BIBSYS bibliografisk gruppe

Sted: BIBSYS, Teknobyen innovasjonssenter, Abelsgt. 5, 4. etg. Møtedato: 2008-05-07 Møtetid: 12.00 – 16.00 og Møtedato: 2008-05-08 Møtetid: 10.00-16.00 Til: Tove Aursøy, Frank B. Haugen, Gøril Hesstvedt
Eva Sandhaugen og Anne Munkebyaune

08/01 : Godkjenning av dagsorden

- Valg av møteleder og referent

08/02 : Godkjenning av referat fra møte 19-04-2007

[Referat](#)

08/03 : Valg av leder for Bibliografisk gruppe

08/04 : Organiseringen av arbeidet i gruppa

- Mandat, saksbehandling og gruppas relasjoner til Katvakt, BIM og BIBSYS' organisasjon. Diskusjon.
- Oppdatering av håndbøker. Ansvar. Diskusjon
- Nye medlemmer etter 31.12.08, representativitet. Diskusjon
- Saksdokument kun tilgjengelig for BIBSYS Bibliografisk gruppe

08/05 : Orienteringssaker

- BIBSYS orienterer om ny registreringsklient
- BIBSYS orienterer om scanning av innholdsfortegnelser (prøveprosjekt med UBiT)

08/06 : Saker behandlet siden siste møte

- Saksdokument kun tilgjengelig for BIBSYS Bibliografisk gruppe

08/07 : Nye retningslinjer knyttet til monografi- eller periodikareregistrering

- Sak opprinnelig fra Nasjonalbiblioteket
- [Saksdokument](#)

08/08 : Gjeninnføring av funksjonaltet for alfabetisering/sortering i 600, 700 og 800 i BIBSYS

- Sak fra Universitetsbiblioteket i Oslo, Lokal BIBSYS-gruppe for tilvekst og katalogisering
- [Saksdokument](#)

08/09 : Leveår for personer

- Sak fra Universitetsbiblioteket i Tromsø
- [Saksdokument](#)

08/10 : Ny funksjonalitet i forbindelse med registrering av vitenskapelig publisering

- Sak fra Universitetsbiblioteket i Tromsø
- [Saksdokument](#)

08/11 : Bruk av MARC-felt 100 \$4

- Sak fra Universitetsbiblioteket i Tromsø
- [Saksdokument](#)

08/12 : Analytiske bi-innførsler

- Sak fra BIBSYS
- [Saksdokument](#)

08/13 : Eventuelt

Sak 2008/07 Nye retningslinjer knyttet til monografi- eller periodikaregistrering

E-post fra Lars Skotnes, Nasjonalbiblioteket:

[Bibliografisk] Mono-peri-problematikk

bibliografisk-bounces@bibsys.no; på vegne av; Lars Skotnes[Lars.Skotnes@nb.no]

Til: bibliografisk@bibsys.no

Hei!

Vi her ved Nasjonalbiblioteket er ofte de første til å motta nye publikasjoner. Vi må derfor stadig vurdere hvorvidt vi skal katalogisere noe som mono eller peri.

I AACRII skilles det ikke mellom periodika med eller uten personlig forfatter. Dersom det oppfyller kravene for periodisk katalogisering, så gjøres det.

I Bibsys finnes det en rekke avvik/vedtak som prøver å si noe om hvordan vi skal forholde oss til periodika med personlig forfatter. Disse avvikene/vedtakene er vanskelige å forholde seg til fordi de er diffuse og til dels selvmotsigende. I tillegg så er de så godt gjemt blant avvikene at dersom man ikke vet hvor de er så er de nesten umulig å finne. Jeg sitere de herved for ordens skyld:

(rev. 23/24.05.00) (rev. 23/24.03.04)

Hovedregelen for publikasjoner med personlig forfatter som kommer periodisk i nye utgaver, er at de skal behandles som monografier hvor hver utgave katalogiseres for seg. Er det sterke grunner til å behandle noen av disse publikasjonene som periodika, kan dette gjøres etter vedtak i Katvakt. Ved behov kan Katvakt ta kontakt med Referansegruppen for samlinger ved lederen eller samlingssjefen i BIBSSYS. Et nødvendig kriterium for å velge periodisk registrering, er at en kan tegne abonnement. Arbeidsmengde ved retting skal være en tellende faktor når man vurderer å endre registreringsmåte fra mono til peri.

26/27.05.97

Merk at tegneserier (til tross for navnet) ofte er vanlige tidsskrifter. De har oftere enn andre tidsskrifter personlig forfatter (tegner) som skal registreres i MARC-felt 100 \$a. En eventuell medforfatter skal i MARC-felt 700 \$a.

4/7.11.96

Det er ingen krav om retrospektiv rydding, men ved endring i registreringspraksis må man opplyse om dette i note. Hvis man f.eks. endrer fra monopost til peripost, må man ha med note om at tidligere årganger er registrert som monografier.

Årbøker

21/22.05.96

Årbøker katalogiseres som periodika.

Katalogisator vurderer om årboken er en lenkeserie når poster for enkeltårganger skal registreres. Nummer i lenkeserier kan være et årstall.

Er årboken ikke en lenkeserie, registreres enkeltbind med særtittel uten lenking til serieposten, iflg. vedtak om temahefter.

Dersom man leser disse avvikene/vedtakene slik de står så ser man at det på den ene siden sies at periodika med personlig forfatter skal katalogiseres som mono. Men siden årbøker også er periodika og nesten alle periodika med personlig forfatter kommer årlig og kan defineres som årbøker (Bibsys's definisjon), så er det umulig utifra reglene å bestemme det ene eller det andre. Det er flere involvert (både Norper og Bibsys) når det skal avgjøres om noe skal som mono eller peri, og det er vanskelig å bli enige når regelverket er så diffust som det er.

Jeg antar at regelen om at peri med personlig forfatter i utgangspunktet skal tas som mono har oppstått for å unngå at det ble lagt inn for mange peri som burde vært mono. Men slik som reglene er formulert i dag så fungerer det ikke. Det står noe om at dersom man ønsker å katalogisere som peri så skal man henvende seg til Katvakt. Jeg er selv ofte Katvakt, og jeg kan ikke se at det skulle være noen hjelp å sende det til meg selv.

Forslag til regelendring:

Vi følger katalogiseringsreglene når det gjelder periodika med personlige forfattere.

Avvik: Periodika med personlig forfatterskap som endres kan enten omgjøres til mono eller hovedordnes på tittel med det skiftende ansvaret anført i noter og biinnførsler. Hva man velger avhenger av hvor hyppig endringene er.

Vh
Lars Skotnes
NB
Seksjon B

Forslag til videre behandling av saken i BIBSYS Bibliografisk gruppe:

Lars Skotnes sin e-post til BIBSYS Bibliografisk gruppe foreslår følgende regelendring:

Vi følger katalogiseringsreglene når det gjelder periodika med personlige forfattere.

Avvik: Periodika med personlig forfatterskap som endres kan enten omgjøres til mono eller hovedordnes på tittel med det skiftende ansvaret anført i noter og biinnførslar. Hva man velger avhenger av hvor hyppig endringene er.

Hensikten med den foreslåtte regelendringen er å gjøre det enklere å avgjøre om en ressurs skal behandles periodisk eller monografisk, når personlig forfatterskap er involvert. Hovedregelen i forslaget er at er en ressurs periodisk, så skal den behandles periodisk selv om den har personlig forfatter. Det kan avvikes fra hovedregelen, men det gis ingen retningslinjer for i hvilke tilfeller og hvordan dette skal gjøres og hvilke prosedyrer som skal følges hvis man ønsker å avvike. Den foreslåtte regelendringen kan derfor ikke vedtas i den form den har nå og samtidig fungere direkte som tekst i håndboka BIBSYS-vedtak og –avvik. Jeg har derfor sett på hva andre gjør, i dette tilfellet Library of Congress (LC) og CONSER.

CONSER Cataloging Manual, Module 2. "What is a serial?" viser bl.a til Library of Congress Rule Interpretations, LCRI 1.0. CONSER sier her at "LCRI 1.0 contains policy decisions about the preferred treatment for certain resources for the purpose of consistency".

LCRI 1.0 "Decisions before cataloging", har forholdsvis detaljerte retningslinjer i underkapitlene "Monograph vs. serial", "Situations requiring further consideration", "Change in cataloging decision: Monograph/Serial" og "Change in type of issuance" som går på akkurat det Lars Skotnes tar opp. BIBSYS Bibliografisk gruppe bør gjennomgå disse kapitlene med tanke på å oversette hele eller deler av dem til bruk i BIBSYS. Retningslinjene vil da erstatte dagens retningslinjer som Lars Skotnes viser til i sin e-post.

Forslag til vedtak:

BIBSYS Bibliografisk gruppe utreder nye retningslinjer knyttet monografi- eller periodikaregistrering basert på LCRI 1.0. De nye retningslinjene tas inn som et eget kapittel i håndboka "Hjelpemidler ved registrering i Bibliotekbasen". Håndbokene "BIBSYS-vedtak og –avvik" og "BIBSYS-MARC" + evt. andre aktuelle håndbøker oppdateres i henhold til de nye retningslinjene.

03.04.2008
Frank B. Haugen,
Nasjonalbiblioteket

Sak 2008/08 Gjeninnføring av funksjonalitet for alfabetisering/sortering i 600, 700 og 800 i BIBSYS

I forbindelse med systemoppdatering 18. juni 2007 endret \$u i 600, 700 og 800 betydning fra sorteringsdelfelt til institusjonstilhørighet.

Dette gjør at vi i dag ikke finner noen mulighet for å få alfabetisert og sortert omtalt tittel. Vi kan ikke se at det finnes noe slikt delfelt lenger, og kan heller ikke se at den tapte funksjonaliteten ivaretas på noen annen måte.

De som katalogiserer faget litteratur har til stadighet bruk for denne funksjonaliteten.

Et eksempel er omtalt tittel av Shakespeares A midsummer night's dream, objektid. 940352451.

Vi får ikke treff på forfatter Young, David? + omtalt tittel "A Midsummer night's dream" slik som posten ser ut nå.

Denne muligheten må vi ha.

Vi har også ofte titler hvor det er 2 a'er i tittel som skal være søkbart på "å". Det forekommer bl.a. i danske bøker. Muligheten til å søke på "å" har vi mistet i 600.

Det er viktig at vi har mulighet til å alfabetisere tittel i 600 \$t slik det gjøres i 240 og 241.

Forslag til vedtak:

Funksjonalitet for søk og alfabetisering som ble borte med endringen av delfelt \$u i 600, 700 og 800, gjeninnføres.

Sak 2008/09 Leveår for personer

BIBSYS har fastsatt følgende retningslinjer for registrering av leveår for personer:

\$d Årstall for fødsel, død, etc.

Hovedregelen er at vi ikke tar med årstall for personnavn. Årstall brukes for å skille *identiske* navn. Det kan også brukes for å skille navn som *ligner* på hverandre hvis dette bidrar vesentlig til å identifisere en person. Årstall kan også tilføyes til navn som ikke er identiske hvis det er behov for det. (Se 22.18, valgfri regel). Det enkelte bibliotek står fritt til å fastsett egen praksis for å tilføye årstall. Årstall skal ikke fjernes fra en autoritetspost. Ved import kan årstall beholdes. Fødsels- og dødsår er mest aktuelle, men hvis disse ikke er kjent kan andre årstall, som for eksempel virkeår brukes. (22.18)

UBTØ ønsker klarere retningslinjer om når leveår skal beholdes. Valgfriheten er grei, det er opp til det enkelte bibliotek å vurdere hvor mye arbeid det skal legges i å finne leveår for personer. Men når det gjelder importerte poster, hvor det allerede ligger leveår på personnavnene, er vi usikre på hva som er mest hensiktsmessig å gjøre. Hittil har vi fjernet leveår på poster for eksempel fra LC.

UBTØ ønsker en anbefaling fra Bibliografisk gruppe om hva som er mest hensiktsmessig praksis. Ettersom vi har felleskatalogisering, er det et poeng å ha mest mulig lik praksis, selv om vi ønsker en viss valgfrihet. Ettersom det ikke medfører ekstra arbeid å beholde leveår som allerede er registrert på en post, mener vi at fremtidig funksjonalitet bør veie tungt.

UBTØ ber om at Bibliografisk gruppe gir en anbefaling om hva som er foretrukket mht leveår for personer.

For UBTØ

Gøril Hesstvedt

Sak 2008/10 Ny funksjonalitet i forbindelse med registrering av vitenskapelig publisering

VITENSKAPELIG PUBLISERING

OBLIGATORISKE FELT

UBTØ har registrert en del av de vitenskapelige publikasjonene (monografier og artikler i artikkelsamlinger) i BIBSYS, som forskere ved UiT har publisert i 2007.

Vi mener at det bør gjøres en del forbedringer i registreringsarbeidet i BIBSYS som sikrer de opplysningene vi trenger for å få postene overført til ITAR.

Når det gjelder registrering av artikler i artikkelsamlinger, har vi følgende forslag:

I dag blir disse artiklene registrert som en vanlig analytt med kommando IANAL,. Vi mener at denne kommandoen fungerer dårlig for det registreringsarbeidet som kreves for de vitenskapelige publikasjonene.

Det bør komme fram en del obligatoriske felt i skjermbildet, for eksempel ved hjelp av en ny kommando (forslag: IANALV, - der V = vitenskapelig). Følgende felt bør være obligatorisk:

008 \$n v = vitenskapelig

592 \$a = antall forfattere

100, 700 \$4 aut = relasjon mellom forfatter og dokument. (Det er bare forfatterrollen som krediteres i vitenskapelig publisering. Derfor er det kun \$4 aut som gjelder her).

100, 700 \$u ... = institusjonstilhørighet

Vi har sett på en del av de registreringene som er gjort i BIBSYS i 2007, og det viser seg at de ofte har mangelfulle opplysninger - at et eller flere av de overnevnte felt mangler. Postene får da ingen uttelling i ITAR.

Disse viktige feltene bør derfor være obligatoriske.

Det samme bør gjelde ved registrering av vitenskapelige monografier. Her er det kanskje ikke nødvendig med en egen kommando, men ved registrering av 008 \$n v bør det komme beskjed om at obligatoriske felt (100, 700 \$4 aut og \$u ... og 592 \$a) må fylles ut.

500-NOTE OG INNFØRSLER I 700 VED FLERE ENN 3 FORFATTERE

Vitenskapelige artikler i monografier har ofte mange forfattere (flere enn 3). Det er en del uklarheter hvordan dette skal håndteres. Skal **alle** forfattere nevnes i en 500-note, og skal **alle** forfattere ha innførsel i 700? (Ikke bare fra egen institusjon? Det kan bli mye arbeid hvis alle skal ha innførsel). Vi synes det bør komme klare regler på dette.

I møtoreferatet fra BIBSYS Bibliografisk gruppe 2007-05-22 står det at "Man skal følge ITARs krav og registrere alle bidragsyttere (forfattere) fra egen institusjon. Bibliografisk gruppe mener at det her er fornuftig å følge vanlig praksis. Utover dette må øvrige forfattere registreres av lokalt bibliotek, dvs. bibliotek ved institusjonen der den enkelte forfatter hører til".

Vi synes dette vedtaket er uklart. Hva er vanlig praksis?

For UBTØ

Unn Alstad

Sak 2008/11 Bruk av MARC-felt 100 \$4

Bruk av MARC-felt 100 \$4

MARC-delfelt 100 \$4 og 700 \$4 er opprettet primært for å ivareta kravene til registrering av vitenskapelig bokpublisering ved universiteter og høyskoler.

Teksten i BIBSYS-MARC er utformet som følger:

\$4 (R) Kode for relasjon

Delfeltet brukes i forbindelse med vitenskapelig bokpublisering. Informasjonen brukes som grunnlag for tildeling av midler til institusjonene.

Relasjon mellom forfatter og dokument angis med en kode. Bruk lista over "[Relator codes](#)" fra MARC 21. NB! Det er koden (se Code sequence) som skal registreres, ikke termen som beskriver koden. Koden "aut" (for author) gir uttelling i forbindelse med vitenskapelig bokpublisering. Andre relasjoner kan også registreres, men disse får ingen betydning i forbindelse med tildeling av midler.

Feltet SKAL brukes til vitenskapelig publisering, men KAN brukes til andre ting også, hvis det er ønskelig. OBS. Feltet er repeterbart. Med tanke på FRBR og bedre presentasjon av poster, for eksempel i BIBSYS Ask, er det en fordel om kode for relasjon finnes.

I siste avsnitt står det at feltet skal brukes til vitenskapelig publisering, men kan brukes til andre ting også, hvis

det er ønskelig.

Vi ser at delfeltet brukes for andre formål enn vitenskapelig publisering. UBTØ ønsker å få klarlagt om vi skal bruke feltet for alminnelig registrering. Vi mener at det bør være klare regler, med en felleskatalogisering synes vi det er vanskelig å håndtere valgfrihet her.

Dersom vi skal bruke \$4 for generell katalogisering, bør vi også se på hvordan vi kan få gjenbrukt data på importerte poster. Videre bør vi vurdere å bruke alle relasjonskoder med tanke på visning i BIBSYS Ask og FRBR. Hvis vi skal gjøre dette, bør kodene kopieres inn i BIBSYS-MARC.

UBTØ ønsker at bruken av \$4 blir presisert. Vi synes ikke det skal være valgfrihet i et så viktig felt.

For UBTØ
Gøril Hesstvedt

Sak 2008/12 Analytiske bi-innførsler

Sak fra Anne Munkebyaune, BIBSYS

Det er flere måter å analysere dokumenter på i henhold til katalogiseringsreglene. En av dem er analytiske innførsler i henhold til prf 21.30M. Disse kalles ofte "navn-tittel"-innførsler. En annen er I-analytter. Vi har ingen klare regler på når man skal lage I-analytter og når man skal bruke analytiske innførsler. I FRBR-sammenheng handler dette om verk-relasjoner.

Scanning av innholdsfortegnelser, og gjøre informasjonen søkbar (prøvetiltak ved UBiT) vil antakelig langt på vei erstatte analytiske innførsler. Uansett bør søk og presentasjon fungere tilfredsstillende for disse også.

Definisjon av analytisk innførsel i Katalogiseringsregler:

Innførsel for en del av et dokument som også har fått en innførsel som omfatter hele dokumentet.

Da noen kom over objektid 07012583x i Ask ble det reagert på, og man ba om at biinnførslene ble slettet og at det ble laget I-analytter hvis det var behov for det. Posten er nå revidert i Bibliotekbasen, men registreringen var opprinnelig som gjengitt nedenfor. Begrunnelsen fra henne som ba om at det ble endret var at det var lite søkbart i Ask og at "det er lite brukervennlig" (meldingen er gjengitt nedenfor). Egentlig er det måten BIBSYS Ask håndterer analytiske biinnførsler på som er lite brukervennlig. Siden både I-analytter og analytiske biinnførsler er tillatt, bør BIBSYS Ask søke og presentere slike poster på en brukervennlig måte. Hvis ikke det lar seg gjøre, må det kanskje lages noen flere retningslinjer for bruk av 7XX i BIBSYS-MARC.

Funksjoner i BIBSYS Ask ligger utenfor Bibliografisk gruppes arbeidsområde. Men hvis det er mangler i katalogiseringen som gjør at Ask ikke håndterer disse postene på en noenlunde akseptabel måte, bør

det gjøres noe med det. Vi ber om at BIBSYS informerer oss om hvordan de ønsker slike poster presentert. Vi tror at informasjon om type analytisk innførsel, sammen med informasjon om relasjonskoder (\$4) vil gi nye og gode muligheter for bedre presentasjon av postene.

Hvis BIBSYS tar sikte på en FRBR-tilpasning, bør det diskuteres om det er nødvendig å skille mellom analytiske innførsler og andre "navn-tittel"-innførsler. (MARC 21 og NORMARC har et slikt skille ved hjelp av indikatorverdier. Denne løser neppe alle problemer i FRBR mht relasjoner mellom verk, men den løser noen. Vi tror at informasjon om type analytisk innførsel sammen med relasjonskoder vil gi oss mye her.)

Det bør diskuteres hvordan katalogiseringen kan forbedres for å få en brukervennlig søk og presentasjon, og evt. hvilke endringer i BIBSYS-MARC og/eller vedtak og avvik som er nødvendige for å få det til.

Verdens levende religioner \$c Ingvild Sælid Gilhus og Lisbeth Mikaelsson (red.) ; Armin W. Geertz ... [et al.]

Oslo \$c 2007 \$b Pax
978-82-530-2883-5 \$b ib. \$c Nkr 468.00

433 s. \$b ill.
p \$b v \$c nob \$h no
UBIS \$c 290 VER

700 Gilhus, Ingvild Sælid \$4 edt
700 Gilhus, Ingvild Sælid \$4 ctb \$t Religioner i endring
700 Mikaelsson, Lisbeth \$4 ctb \$t Religioner i endring
700 Mikaelsson, Lisbeth \$4 edt
015 nf0710182
700 Gilhus, Ingvild Sælid \$4 ctb \$t Middelhavsområdet og Midtøstens religionshistorie
700 Gilhus, Ingvild Sælid \$4 ctb \$t Nyreligiøsitet
700 Mikaelsson, Lisbeth \$4 ctb \$t Nyreligiøsitet
700 Mikaelsson, Lisbeth \$4 ctb \$t Middelhavsområdet og Midtøstens religionshistorie
700 Gilhus, Ingvild Sælid \$4 ctb \$t Kristendommen
700 Mikaelsson, Lisbeth \$4 ctb \$t Kristendommen
700 Geertz, Armin W. \$4 ctb \$t Innføring i studiet av urfolkenes religioner
700 Lie, Kåre A. \$4 trl \$t Innføring i studiet av urfolkenes religioner
700 Jacobsen, Knut A. \$4 ctb \$t Indias religioner : jainismen, buddhismen, hinduismen, shikismen
700 Geertz, Armin W. \$4 ctb \$t Hopiindianernes religion
700 Lie, Kåre A. \$4 trl \$t Hopiin
700 Groth, Bente \$t dedommen
700 Roald, Anne Sofie \$t Samisk religion
500 Teksten til kap. 7 og 8 er oversatt fra dansk av Kåre A. Lie
691 jødedom kristendom islam hinduisme buddhisme jainisme sikhisme sam-

isk religion nyreligiøsitet religioner religionshistorie urfolk nypaganisme scientologi ufo-religion new age hopi hopiindianere indianere
012 \$k cl

(Dette brevet er sendt fra EPOS, bruker UR03GGIL, til 46 mottakere.
Dersom du er bibliotekansatt med brukernummer i BIBSYS,
har du kopi av brevet på det interne postsystemet EPOS.)

Følgende OBJEKTID er representert på ditt bibliotek.
Kommentar: På denne boka er de enkelte kapitlene lagt inn som biinnførsel sammen med kapittelforfatterne. På den måten blir titlene bare søkbare sammen med forfatternavnet, og posten man får opp er hovedposten Verdens levende religioner. Dette er ikke brukervennlig. Hvis man ønsker innførsel på kapitlene, bør de legges inn som i-analytter.

Noen eksempler på analytiske innførsler:

032034997

801115272 (Hovedinnført på tittel. En av biinnførslene er galt utformet. Én artikkel har fått to analytiske innførsler)

050636707 (analytiske innførsler med både 700a+t og 740.

001446223 (To ganger Henrik Ibsen som forfatter. 740 for biinnførsel på originaltitlene)

060601817 (En virkelig snål presentasjon i Ask som hadde hatt svært godt av merking for analytisk biinnførsel.)

012173363 (Denne er skikkelig "ugly")

940164485

"Simple" biinnførsel (dvs. ikke-analytisk biinnførsel):

941020630

991592042

